

Instanța de fond: Judecătoria Telenești, Judecător – Iurie Hîrbu

Instanța de Apel: Curtea de Apel Bălți, Judecători – Eduard Ababei, Adriana Garbuz, Galina Polivenco

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție, Judecători – Svetlana Filincova, Dumitru Mardari, Maria Ghervas

ÎNCHEIERE

06 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Svetlana Filincova,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire a Ministerului Finanțelor,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Stratan
către Consiliul raional Telenești, Primăria Telenești, cu privire la compensarea
valorii bunurilor confiscate în cadrul represiunilor politice,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2016, prin care a fost
încasat din contul bugetului de stat în beneficiul lui Alexandr Stratan a
prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 20 martie 2015, Alexandr Stratan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Consiliului raional Telenești și Primăriei Telenești, solicitând anularea
deciziei comisiei speciale a Consiliului raional Telenești din 22 ianuarie 2013, prin
care a fost refuzată compensarea valorii bunurilor confiscate și încasarea valorii
bunurilor supuse confiscării.

În motivarea cererii, Alexandr Stratan a indicat că bunei și părinții lui, la 12
iunie 1941 au fost supuși represiunilor politice, în urma cărora familia Stratan a
fost deportată de la locul de trai, iar averea familiei, amplasată în satul Mîndrești,
raionul Telenești, a fost confiscată.

La 22 iulie 2013, în corespundere cu normele Legii nr.1225 din 08.12.1992
privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Alexandr Stratan, Ivan
Stratan, Feodora Stratan, Evghenia Stratan, Feodosia Stratan, Feodor Stratan și
Maria Stratan au fost recunoscuți victime ai represiilor politice și au fost reabilitați.

În urma reabilitării familiei sale, Alexandr Stratan, fiind unicul succesor al
defuncțiilor, s-a adresat Consiliului raional Telenești în vederea recuperării valorii
bunurilor confiscate, însă prin hotărîrea comisiei speciale a Consiliului raional
Telenești cererea acestuia a fost respinsă, din motiv că el nu este cetățean al
Republicii Moldova și nu are dreptul la compensarea valorii bunurilor confiscate.

Ulterior, în cursul examinării pricinii în fond, Alexandr Stratan a depus cerere
de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat recuperarea valorii bunurilor
supuse confiscării prin încasarea de la Consiliul raional Telenești a contravalorii

bunurilor confiscate în mărime de 1 802 818 (un milion opt sute două mii opt sute optsprezece) lei.

Prin hotărârea Judecătorei Telenești din 12 octombrie 2015 cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Stratan a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2016 a fost admis apelul depus de avocatul Eduard Ceornea, în interesele lui Alexandr Stratan. A fost casată integral hotărârea Judecătorei Telenești din 12 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărâre, prin care pretențiile lui Alexandr Stratan au fost admise parțial. A fost încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Consiliului raional Telenești, în beneficiul lui Alexandr Stratan suma de 505 382 lei, cu titlu de compensație a valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice. Plata compensației a fost eșalonată pe un termen de 5 ani, urmând a fi achitate în rate anuale a câte 20 la sută anual. În rest, pretențiile lui Alexandr Stratan au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 septembrie 2016 au fost declarate inadmisibile recursurile declarate de către Consiliul raional Telenești și de către avocatul Eduard Ceornea, în interesele lui Alexandr Stratan.

La data de 11 aprilie 2017, Ministerul Finanțelor a depus o cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2016.

Revizuentul Ministerul Finanțelor, în motivarea cererii de revizuire, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și aceasta urmează a fi revizuită în temeiul art. 449 lit. c) al Codului de procedură civilă.

A menționat că dispoziția instanței de a examina cererea de chemare în judecată fără intervenția autorităților care reprezintă interesele bugetului de stat au limitat dreptul revizuentului de a cunoaște, verifica și contesta argumentele invocate de părți, fiind încălcat dreptul la apărare.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) al Codului de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În conformitate cu art. 449 lit. c) al Codului de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Din sensul art. 449 lit. c) al Codului de procedură civilă rezultă că, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este

subiect al raportului material litigios și dacă, prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei neimplicate în proces i-au fost încălcate careva drepturi, urmând a fi prezentate probe pertinente și concludente în acest sens.

Analizând materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, la caz, nu au fost prezentate probe pertinente în acest sens și nici nu s-a demonstrat faptul că, prin actul judecătoresc emis în speța dată au fost lezate careva drepturi ale Ministeriului Finanțelor.

Mai mult ca atât, Ministerul Finanțelor nu este în drept să depună cerere de revizuire în baza art. 449 lit. c) al Codului de procedură civilă, deoarece în cazul emiterii de către instanță a unei hotărâri cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, sunt în drept să depună cerere de revizuire doar persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească, având în vedere faptul că în sensul prevederilor Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, pârâți în asemenea categorii de litigii sunt Comisiile speciale create în acest scop și nu Ministerul Finanțelor.

Prin urmare, cererea de revizuire a Ministerului Finanțelor nu se încadrează în rigorile art. 449 lit. c) al Codului de procedură civilă.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine și principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă practica CtEDO, potrivit căreia Curtea a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. (cauza E. și D. Duca c. Moldovei, hotărârea din 03 martie 2009)

Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că temeiul invocat în cererea de revizuire nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 449 lit. c) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ministerul Finanțelor împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2016, în cauza

civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandr Stratan împotriva Consiliului raional Telenești, Primăriei Telenești, cu privire la compensarea valorii bunurilor confiscate în cadrul represiunilor politice.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecător

Judecători

Svetlana Filincova,

Dumitru Mardari,

Maria Ghervas